

TRENDY

Zpravodaj o trendech nejen ze světa vozíčkářů

9/2017

Úvodem

Po 23 letech aktivního závodění oznámil konec kariéry šestinásobně zlatý paralympijský medailista a mistr světa v cyklistice Jiří Ježek. Kdyby se mě někdo zeptal, jaké české cyklisty dokážu vyjmenovat, řekl bych nejspíš jména jako: Roman Kreuziger, Zdeněk Štybar, Leopold König a... Jiří Ježek. Jméno handicapovaného sportovce je stejně známé jako jména zdravých kolegů.

Je mi líto, že tyto znalosti nemám ve více sportovních odvětvích. Napadá mě ještě plavání, kde znám Adama Micku, Arnošta Petráčka a Jana Povýšila. Je to škoda, protože Michael Phelps sice plave úžasně, ale sledovat Petráčka, jak bez rukou uplave 50 metrů za 43 vteřin a místo konečného dohmátnutí musí do stěny narazit hlavou, je asi ještě zajímavější. Navíc všichni zdraví plavci mají víceméně stejný styl, zato když plavou handicapovaní, každý plave úplně jinak, jelikož každý má úplně jiné tělo. To samé v cyklistice – závodníci s postižením možná jedou v průměru o pár kilometrů za hodinu pomaleji, ale jdou do toho naplno stejně jako ti zdraví a rozhodně nejde o divácky méně atraktivní sport.

Je proto škoda, že v médiích nemá sport handicapovaných moc prostoru. Případným zájemcům o informace z tohoto oboru bych doporučil internetové noviny Aktuálně, které mají svou záložku pro sport handicapovaných a pravidelně o něm informují (<https://sport.aktualne.cz/parasport>).

A propos termín parasport. Na anglické wikipedii se dočtete, že vedle výrazu disabled sport jde o označení sportovních aktivit lidí s postižením. Ovšem na české wikipedii je takto označován letecký sport a stránka parasport.cz patří Paraklubu Nového Města nad Metují a nabízí parašutistické kurzy.

Tím nechci říct, že je potřeba vzít Paraklubu z Nového Města nad Metují jeho webovou stránku. Jenom si myslím, že sportovní výkony lidí s handicapem si zasluhují daleko více pozornosti.

A abych to zakončil nějakým klišé, napíšu ještě, že sport (a život) není zase tolik o překonávání svých konkurentů, jako sebe sama.

Ivo Buček

Změny v sociální sekci

Milí čtenáři Trendy zpravodaje,
chtěla bych vás touto cestou informovat o změnách, které se udály od 1.9. 2017 v sociální sekci na Lužické 7.

V kanceláři číslo 6 (osobní asistence) najdete od 1.9. na osobní asistenci Janu Děkanovou a Romanu Kurucovou - koordinátorky oa, společnost jim tam bude dělat každou středu Marie Pijáčková - psycholog.

Jana Měrková se přestěhovala do kanceláře č. 7 - manager sociálních služeb, vedoucí osobní asistence a koordinátor dobrovolníků.

Sociální rehabilitace sídlí v kanceláři č. 2: Ivo Buček - vedoucí SR a zástupce manažera soc. služeb, Šárka Malíková - soc. pracovnice soc. rehabilitace, půjčovny kompenzačních pomůcek a volnočasových aktivit a nová kolegyně Miroslava Šaldová - pracovní asistentka sociální rehabilitace.

V kanceláři č.3 najdete kolegyni Martinu Brožovou - soc. pracovnice poradny, Tomáše Zrnku - IT technik a pracovník sociální rehabilitace a Přemka Drtila - IT Technik.

Přeji vám hezký den.

Jana Měrková

Vaření marmelád v Trendu

Po prázdninách jsme znovu obnovili skupinovou aktivitu vaření. Sešli jsme se tentokrát na vaření marmelád z ovoce všeho druhu, nasbíraného na zahrádce. K dispozici jsme měli rybíz, špendlíky, hrušku, maliny, ostružiny, aronii, švestky a ryngle.

Každý účastník si navolil ovoce podle své chuti a poté jsme již jen míchali a míchali. Skvěle nám posloužila elektrická trouba ke sterilizaci skleniček, do kterých jsme opatrně přelili výsledný produkt, a každý z nás si mohl odnést domů vlastnoručně vyrobenou marmeládu.

Na příštím setkání budeme zkoušet recepty z brambor.

Tip na příští setkání: Máte doma starou rodinnou kuchařku, ze které čerpáte a máte v ní spoustu oblíbených receptů? Přijďte nám ji ukázat, ať na nás dýchne vánek babiček a vzácných receptů, předávaných z generace na generaci.

Těší se na vás Jana Měrková

S novým školním rokem opět do truhlářských dílen

Díky vstřícnosti vedení Střední školy polytechnické Rooseveltova 79 a pana vyučujícího Miloslava Plevy budeme znovu navštěvovat tamější truhlářské dílny a zlepšovat tak svoje schopnosti s nástroji jako jsou pilky, kladívka a hoblíky, a také si něco pěkného vyrobit. První setkání se uskuteční již ve čtvrtek 21. 9. od 14:30. Pokud to tentokrát nestihnete, nezoufejte, sejdeme se určitě ještě mnohokrát.

Termíny dílen budeme domlouvat vždy jedno setkání dopředu, takže pokud byste měli zájem chodit, ozvěte se mi (Ivu Bučkovi) buď osobně, nebo na e-mail bucek@trendvozickaru.cz. O nadcházejících termínech vás budu vždy informovat. Svou účast na dílnách je vždy třeba předem nahlásit.

A co jsme v uplynulém školním roce stihli v dílnách vytvořit? Perořízky na dopisní papír různých tvarů a designu, každému dle jeho přání. Vlastní dřevěné kostky na Člověče nezlob se. Stojánky na ubrousky s velikonočními motivy. A jeden návštěvník si dokonce vyřezal vlastní dřevěný meč!

Budeme rádi, když se k nám přidáte. Nemusíte být zruční, vždyť někteří z nás vládnou jenom jednou rukou. Stačí, když máte rádi vůni dřeva.

Ivo Buček

Venkovní Divadlo Tramtárie

Dne 24. 8. 2017 jsme si dali v 15:30 sraz u krásné Terežské brány. Říkala jsem si, že je zajímavé, jak stihneme za 30 min dojít do Slovanského domu, kde Tramtárie sídlí. Uklidňovala jsem se tím, že to nemusím řešit, že to neorganizuju. Vzápětí jsem ale zjistila, že stage je pod širým nebem, přímo za místem našeho srazu. Během čekání jsem se seznámila s elegantní dámou, nejznámějším olomouckým vozíčkářem a prvním básníkem, kterého jsem kdy naživo potkala.

Tak dlouho jsme vymýšleli a laborovali, kam si sedneme, až jsme tak tak našli místa s dobrým výhledem. Z čiré ohleduplnosti k dětským divákům jsme nezabrali první řadu. V celé hře O pračlovíčkovi se namluvilo jen pár slov (hhh, tamtadadá, holka, kluk, hlad, mňam atd.), zbytek byla pantomima a napodobování zvuků, které doprovázely umně vyrobené rekvizity (látkový dinosaurus s dinosauřicí, praryba, mamut s rodinkou, prapták) a nechyběly ani kostýmy (opička, kočička a oblečení pro pračlovíčka). Příběhem provázely

dvě sličné vypravěčky. Všichni 3 herci parádně napodobovali přírodní zvuky, zvuky zvířat nebo zvuky vycházející z lidského těla. Věřím, že se to všem moc líbilo. Mně, jako divačce, se to také líbilo. Mně, jako studentce logopedie, se to dvakrát nezdálo. A to z hlediska tvorby hlasu. Nabyla jsem podezření, že jejich hlas je tvořen tvrdými hlasovými začátky. Tzn., že hlasivky jsou výdechovým proudem rozráženy rychle a tvrdě. U herců je to problém, protože oni často mění hlasy. Důsledkem tohoto nesprávného tvoření hlasu mohou být hlasové uzlíky či jiná traumatická poškození hlasivek. To se samozřejmě negativně projeví na kvalitě hlasu. A pro hlasové profesionály to může mít velký vliv na jejich živobytí. Možná si říkáte, jak teda mohou hrát či zpívat, vždyť to by všichni do pár let skončili na foniatrii. To si říkáte správně, hlavičky bystré. Existuje takový figl. Tito lidé se naučí správně tvořit hlas, držet ho na bránici a umět rozrezonovat všechny obličejové dutiny.

My jsme se to samozřejmě učili a povím vám, že je to fuška. Ale když to má někomu ochránit střechu nad hlavou, tak se snad kousne a denně bude cvičit. No, konec logopedické procházky. Budeme doufat, už kvůli protagonistům, že oni to umí a hlas si neničí.

Sumasumárum se mi to moc líbilo. Je to sice pro děti, ale v každém z nás to dítko je. Navíc scény byly vážně vtipné. Takové pohodové odpoledne s úsměvem na tváři.

Viola Jónová

Okénko z poradny

Senát schválil 17. srpna 2017 novelu zákona, kterým se mění zákon č. 329/ 2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením.

Novela přináší tyto změny :

- Zcela se ruší prokazování majetku společně posuzovaných osob při žádostech o příspěvek na zvláštní kompenzační pomůcku.
- V případě, že žadatel o příspěvek na kompenzační pomůcku nebude žádat odpuštění 10 % spoluúčasti, nebudou zjišťovány příjmy, jak společně posuzovaných osob, tak ani žadatele o příspěvek na zvláštní kompenzační pomůcku. Pouze u příspěvku na nákup motorového vozidla bude příjem testován, a to i u společně posuzovaných osob, protože se předpokládá, že automobil je využíván pro všechny členy rodiny.

- Snižuje se limit pro nárok na příspěvek na pořízení zvláštní pomůcky u její ceny, a to z 24 000,- Kč na 10 000,- Kč.

- Snižuje se doba k podání opětovné žádosti na nákup motorového vozidla z 10 let na 7 let. Přičemž toto snížení počtu let se bude vztahovat i na přiznané příspěvky po roce 2012.

- Nově se stanoví výše příspěvku na nákup motorového vozidla podle příjmu společně posuzovaných osob tak, že u společně posuzovaných osob do 8násobku životního minima činí příspěvek 200 000,- Kč. Při příjmu, který překračuje 9násobek životního minima, se příspěvek snižuje na 180 000,- Kč. Takto je příspěvek na nákup motorového vozidla postupně snižován při rostoucí výši násobku životního minima. Nejméně však bude příspěvek činit 100 000,- Kč.

- Zvyšuje se příspěvek na mobilitu ze 400,- Kč měsíčně na 550,- Kč měsíčně.

Zákon nabyde účinnosti od 1. ledna 2018.

Zdroj: www.helpnet.cz

Konopí bude pro stát opět pěstovat firma ze Slušovic, jeho cena vzroste

Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL) si opět vybral firmu Elkoplast jako výhradního dodavatele. Konopí navíc nebude firma dovážet, ale přímo pěstovat.

Její výroba podléhá náročným kritériím. Firma musí dodržovat přísné podmínky při pěstování, jež se týkají prostředí, pomůcek i osob, které o rostliny pečují. Pěstování navíc podléhá detailním kontrolám, a to od obstarání klonů až po balení a přepravu.

Na látku vypěstovanou v Česku už netrpělivě čekají pacienti. Aktivní látky obsažené v sušených květech marihuany pomáhají utišit bolest způsobenou při onkologickém onemocnění, při roztroušené skleróze, poranění míchy, Parkinsonově nemoci nebo u HIV.

Látku mohou svým pacientům předepisovat také ortopedové, internisté, oční a kožní lékaři, geriatři nebo psychiatři.

Elkoplast by měl Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv dodat dohromady čtyřicet kilogramů konopí. Pokud nevzniknou žádné komplikace, první se na pultech objeví do deseti měsíců.

Nové české konopí ovšem podraží. Zatímco před rokem žádala slušovická firma 68 korun za gram bez DPH, teď požadavek zvýšila na 139 korun bez DPH.

zdroj: www.idnes.cz

Operátoři nabízejí zvýhodněné volání pro ZTP i neslyšícím

O získání co nejvýhodnějšího tarifu se snaží kde kdo. Slevy jsou nabízeny studentům, důchodcům, ale i zdravotně postiženým.

Kdo má nárok na zvýhodněný tarif pro ZTP?

Držitel průkazu ZTP/P, držitel průkazu ZTP, kde je odůvodněním úplná nebo částečná hluchota, osoba ve stupni závislosti II, III nebo IV, osoba, která má v péči nezletilou osobu s průkazem ZTP nebo ZTP/P.

Na jaký příspěvek máte podle stupně závislosti nárok?

Nárok na státní příspěvek a slevu u O2:

Kompletní sleva je tvořena slevou operátora a státním příspěvkem. Uplatnit ji lze buď na mobilní tarif, nebo na pevnou linku, nikoliv ale hromadně.

Mobilní služby – 200 Kč od státu + 87,3 Kč od O2. Ušetříte 287,3 Kč.

Pevná linka – 200 Kč od státu + 206,8 Kč od O2. Ušetříte 406,8 Kč.

O2 poté ještě navíc nabízí i slevy pro osoby, které jsou v I. stupni závislosti a pro opatrovníky, kteří mají nezletilou osobu v I. stupni závislosti svěřenou do péče. Sleva 210 Kč ale platí pouze pro pevnou linku a je bez státního příspěvku.

(zdroj: o2.cz)

Tarif S námi pro ZTP od T-Mobile:

T-Mobile nenabízí státní příspěvek, ale zato slevu 20 % na tarif S námi v síti, který je za 399 Kč. V ceně je poté zahrnuto:

Neomezené volání do sítě T-Mobile, volání mimo síť 3,50 Kč za minutu, neomezené SMS do všech sítí, 4,90 Kč za MMS, 50 MB dat.

(zdroj: t-mobile.cz)

Vodafone nabízí dva speciální balíčky mobilních služeb pro zdravotně znevýhodněné. Jako ZTP můžete uplatnit nárok na oba zvlášť anebo je sloučit dohromady.

50 volných minut: do všech sítí, po vyčerpání voláte za 5,04 Kč/min., SMS nad rámec 1,51 Kč. Kompletní cena 50,42 Kč.

250 SMS zdarma: volání 6,55 Kč za minutu do všech sítí, SMS nad rámec do všech sítí 0,81 Kč. Kompletní cena 101,67 Kč.

Nevyčerpané minuty nebo SMS zprávy se pak automaticky převedou do dalšího měsíce. K oběma tarifům lze také přikoupit 500 MB za 124,50 Kč měsíčně. Výhodou také je, že u Vodafone nemusíte dokládat průkaz ZTP nebo ZTP/P. Stačí podepsat čestné prohlášení.

(zdroj: vodafone.cz)

Lékařská posudková služba nestihá termíny

Lékařská posudková služba už není schopna v čase, který jí určuje správní řád, dokončit jednotlivá stanoviska k dalšímu správnímu řízení, které potom vede Úřad práce. Někteří lidé čekají i více než šest měsíců. Lhůta na vydání posudku je 45 dnů, v závažných důvodech prodloužená o 30 dnů. Úřad práce, již dopředu při podávání žádostí signalizuje žadatelům, že nebude schopen v zákonem stanovené správní lhůtě jejich žádost zpracovat. Ministerstvo práce a sociálních věcí se situací zabývá a v následujících týdnech by podle Krásky mělo přijít s návrhem řešení.

Zdroj: www.zdravotnickydenik.cz

Martina Brožová

Cyklotoulky Jendy Hrocha: Pětidenní prázdninové putování

Začátek mého putování po České republice v oblasti Plzeňska se začal klubat, když jsem zjistil, že 6. srpna jsou v Plzni závody na ovále pro postižené cyklisty. Domluvil jsem se s oddílem TJ Košumberk, že bych rád jel na závody a pak se toulat krajinou Slavkovského lesa a řek Mže, Radbuzy i Ohře.

Nejdřív jsem musel dobře zvážit, jakou trasou se vydám po závodech v Plzni. Mé putování začalo ráno 5. 8. odjezdem z domova ve Šternberku na hl. nádraží Olomouc a odtud vlakem do České Třebové. Dál jsem jel už na tříkolce přes Kozlovský kopec do města Litomyšl. Potom

na Růžový palouček – památník českým bratřím, nedaleko zámku Nové Hradky. Cesta pokračovala kolem zámku dál, až k hradu Košumberk. Já jsem byl ubytován v léčebně Košumberk s kamarády, kteří jeli také na závody do Plzně.

Brzy ráno jsme už odjížděli autem do Plzně, závody tricyklů začínaly kolem 11 hodiny. Dojeli jsme tak akorát na začátek závodů.

Rád poznávám nová místa, tak po závodech jsem jel přes město Stříbro a potom se ubytoval na zámku Svojšín.

Spalo se mi tam jako knížeti, jen služka mě ráno nevzbudila, takže jsem vstal později než předchozí den.

Cesta dál vedla přes Český les – město Tachov, obec Halže (kde mají vesnické muzeum) a pak přes hraniční přechod Pavlův Studenec do Německa. Dál jsem se toulal po obcích Bärnau, Griesbach, Mähding a zase zpět na hranice do ČR. První česká obec za hranicemi byla Broumov, kde mají Farský rybník nebo také kostel Sv. Anny. Cesta pokračovala dál přes obec Chodová Planá až k Mariánským Lázním. Ubytován jsem byl v rodinném penzionu Renata nedaleko nemocnice a lesa a večer jsem se projel po lázeňské kolonádě.

Ranní budíček už opět v pět hodin a po vydatné snídani do lázní Kynžvart. Prohodil jsem pár slov s domorodci, kteří mi řekli, že se mám podívat na jejich zámek a na golfové hřiště. Zámek mají pěkný a u něho i hezký rybník.

Ale neměl jsem moc času na prohlídku, potřeboval jsem se dostat do města Kynšperk nad Ohří. Zastávka byla v pivovaru na oběd. Pak jsem našel cyklotrasu kolem řeky Ohře až do Karlových Varů.

Ubytován jsem byl v Domově mládeže v Karlových Varech.

Další den jsem se projel po kolonádě a dal si zastávku v dobré cukrárně. Potom mě čekala už jen cesta k vlaku do Ostrova nad Ohří. Tam mají krásnou knihovnu a zámek. Cesta pokračovala vlakem přes Most, hl. nádraží Praha až do Olomouce. A na tricyklu do Šternberka, za pět dní najeto 331 km.

Zdraví Jan Hroch

Nejlepší a nejhorší filmy o vozíčkářích

V rámci akce Noc v Trendu jsme se podívali na film **Příběh opravdového člověka**, pojednávajícím o hrdinném sovětském stíhači Meresjevovi, který po sestřelení svého letadla přišel o obě nohy. Meresjev vozíček nepotřeboval, protože mu (potom, co se přeplazil přes půl Sibíře) dali novou stíhačku a také dřevěné protézy, na nichž si i kozáčka zatančil.

Nicméně po shlédnutí tohoto snímku jsem začal klást otázku, zda existují i nějaké dobré filmy o lidech s tělesným postižením... A narazil jsem na webovou stránku skip.blog.cz, kde její autor Skip, který je sám kvadruplegik, v jednom článku s profesionálním zaujetím hodnotí některé filmy, v nichž se objevují lidé po poranění míchy.

Mimo jiné si všímá toho, že dost často si ve filmu zdravý člověk sedne na vozík, dá nohy do X a myslí si, že vypadá, jako by právě vyjel z brány Jedličkova ústavu. Jako příklad lze uvést český seriál **Vraždy v kruhu**, kde příšerným způsobem hraje vozíčkáře Richard Krajčo. Tvůrci se očividně ani moc nezamýšleli nad tím, jaký vozíček by používal mladý ochrnutý policista se zdravýma rukama. Ale možná má Česká televize už tak nízký rozpočet, že nemůžou pořídit ani pořádný vozíček. Alespoň tam Richard Krajčo nezpívá...

Málokdo ví, že hvězdná kariéra Marlona Branda začala právě ztvárněním vozíčkáře. Stalo se tak ve filmu **Muži** z roku 1950. Film pojednává o válečných veteránech smířujících se s faktem, že už nikdy nebudou chodit. Některé role ztvárnili sami vozíčkáři a Brando sám je oceňován za to, s jakou věrohodností dokázal zahrát spasmy, což je něco, čemu jiní herci většinou vůbec nevěnovali pozornost.

Podobným tématem se zabývá film **Nejlepší muži** (2012), odehrávající se ale v Anglii za druhé světové války. Film je založen na skutečných událostech, kdy pacienti v sanatoriu leželi celý den na postelích a byly jim podávány tisíce léky. To se změnilo příchodem doktora Ludwiga Guttmana, skutečné historické postavy, který s pacienty začal intenzivně pracovat a rehabilitovat je. Kromě jiného zavedl například pravidelné polohování jako prevenci proti proleženinám. Ačkoliv se film zabývá neveselým tématem, zaujme kromě historické věrnosti také skvělým britským humorem.

Známým filmem je **Hasta la Vista** z roku 2011, v němž se tři kamarádi – kvadruplegik, paraplegik a nevidomý – vydávají za pomoci asistentky na cestu autem z Belgie do Španělska, aby navštívili nevěstinec, ve kterém jsou lidé s postižením vítáni. Film přes své komediální ladění zpracovává některá důležitá témata, jako je přehnaná starostlivost rodičů o své děti s postižením, nebo také když otevřeně přiznává, že i lidé s postižením mohou být pěkní parchanti a dokážou být tak říkajíc na pěst, když buzerují lidi, kteří jim asistují.

V roce 2011 vznikl také snímek **Nedotknutelní** natočeného podle románu Druhý dech. Film se zabývá vztahem člověka s postižením a jeho asistenta a tím, jak se mohou navzájem obohatit. Snímek ovšem vzbuzoval i negativní reakce, například od průkopnice osobní asistence v Česku Jany Hrdé.

Skip ve svém přehledu nezmínil norský film **Kurz negativního myšlení** (2006). Snímek oplývá černým humorem a poučením, které jsem si z něj vzal, je že když si připustíte jak jsou některé věci na houby, může to na vás mít velice terapeutický účinek.

skip.blog.cz a Ivo Buček

Literární koutek Violy Jónové: 2. První dny v jiných světech

Byla jsem na prázdninách u babičky na Vysočině a ve středu večer volala mamka, že na víkend za námi nepřijede, že ji bolí záda a potřebuje odpočívat a ne se štrachat po D1. Domluvily jsme se, že se dostavíme i se ségrou v pátek. Obsah i styl jejího sdělení mi zněl tak naléhavě, že jsem nažhabila IDOS a našla si nejlepší spoje do Brna, kde mě měl vyzvednout mamčin přítel. Ovšem vše v naprostém utajení.

Když vešel, mamka byla schovaná za vchodovými dveřmi. Při zavírání zjistila, že jsem tam i já. Pár vteřin stála jako opařená, ale potom měla radost.

V přízemí zůstala pouze linka, která ale prošla mega velkou očišťou. Plynový sporák slouží jako odkládací plocha pro kávovar, smooker a varnou konvici. Vedle je dřez bez baterie. Odpad již nesmrdí, Petr ho celý rozmontoval a mamka vyčistila. Stejně jako stůl, vanu, záchod, umyvadlo a židli. Ano čtete správně, židli. Máme jen jednu židli. Jsme tu často 3-4. Další sedí na dřevěné krabici a další na obráceném koši na prádlo a ten zbytek postává nebo se uklidí do ložnice. Tam jsou 3 matrace na vydrhnutých kouscích lina z chodby. Sem se nechodí v botách a ani pes sem nesmí. Světlo tu nesvítí. Naštěstí máme lampu z obývacího pokoje. Je tu takové vedro, že máme na přikrytí deky a i tak je nepotřebujeme.

Východ slunce jsem sice neviděla, ale ráno je tu pěkné. Posnídala jsem ovesnou kaši a pustily jsme se do terasy. Je posetá bednami s kytkami. Těžko se ta lina sundávala, ale zvítězily jsme. Sice šíleně špinavé, ale všechna ta zplesnivělá dřeva byla pryč. Hodily jsme na sebe hezké oblečení a vyrazily do města. Za 50,- jsme si přehlásily trvalé bydliště a já další půl hodinu strávila čekáním na občanský průkaz. Rovnou mě paní vyfotila, in natura (čti nenalíčená). Mezitím maminka vykoupla drogerii (čisticí prostředky jak na věci, tak na lidi) a na oběd „uvařila“ kebab se salátem. Královsky jsme poobědvaly.

Polední siesta musí být, tak jsme si dýchly a potom 3x naložily auto po střechu a navštívily místní sběrný dvůr. Ten je naprosto božíííí. Sympatický pán přistoupil ke kufru, zkouknul, co vezeme a ukázal nám, kam to ubytovat. Kontejnery jsou tam rozdělené na plasty, objemný odpad, dřevo, sklo, bio odpad, elektro odpad atp.. Dostaly jsme samolepku na popelnici pro bioodpad a za odměnu jsme si ještě daly nanuky. Doma jsme potom vymylaly zdroj smradu v chodbičce – obložení. Byly to krásné poctivě nabouchané dřevěné palubky. Těch pavučin a johan za nimi... Pod konstrukcí z trámů byly nejrůznější igelity. Hádejte co bylo pod posledním sloupkem, který šel vyrvat... Změna byla potřeba, neb to byly z velké části rozstříhané pytlíky od mléka. Jak se mamka poctivě snažila vydobýt všechny kousky, šel s tím dolů i pohled z polystyrenu, jež byl na hliníkové konstrukci, ke které byla umě přibitá lišta na obložení. Šel dolů i umakartový strop. Při odnášení desek po schodech na půdu bylo potřeba zapojit velkou část mozku na logistické provedení zdánlivě jednoduchého úkolu – prostě ty schody vyjít. Jenomže s nákladem se už blbě vytáčelo mezi kuchyní a schody a potom se palubky zapichovaly do prázdných prostor pod nášlapy. Tři schody za mnou, jeden velký krook a pak už jen takové zvláště úzké a vysoké, překročit trám a opatrně odložit hromádku.

Během celého vyklízení a gruntování jsme neustále myslely na předchozího majitele a jeho company. Průběžně jsme totiž nacházely nedopalky, obaly od bonbonů, krabičky i obaly od cigaret a igelity.

Vše, co jsme zvedly ze země bylo podloženo nějakým igelitem. Zřejmě to sloužilo jako izolace... Když Peťa přivezl ségru, upozornil ji na pokojíček pro princezny (čti růžovou kobku s miniočnýmkem), ale s díky v něm odmítla nocovat. S radostí jí vlastní hlásila: „Přivezla jsem noviny, kdyby někdo chtěl z pustého kraje vědět, co se v republice děje.“ Dorazila z Prahy, tak si nás vesničano – měšťáky dobírá.

Odměna ve formě teplé koupele byla dostačující. Inu, kdo má vanu 2x denně? Ve skutečnosti se ohřívá voda na indukční desce, která ale snese pouze jeden, naštěstí hoooodně velký hrnec. V něm se 30 min vaří voda, ta se vyleje do vany, doředí se ledovou, která jako jediná teče. Ve varné konvici se také přivede voda k varu. Ta se naliže z 1/3 do menšího hrnce a ten slouží ke splachování. Ve vaně s 10 cm vody se vyvorvaníme a na závěr se ošplouchneme. Lázeň hadra. Na večeri jsem udělala na wok pánvičce hermelíny a k tomu rajčata z Brodku. Jelikož v kuchyni není lustr, nýbrž pouze malá zářivka nad pracovní deskou, vytáhla jsem z táborových zásob čelovku. Hned se líp vařilo a nehrozilo spálení té zasloužené odměny. Baterka na hlavě ještě přišla vhod při nočním venčení psa.

Nad ránem nám pod okny parkoval nákladák. Nebo jsme si to aspoň myslely. Vykoukla jsem z okna, jestli se ten rámusivý stroj vůbec naší sicilskou uličkou protáhne a zjistila jsem, že je to sousedovo auto. Obyčejný pětidveřák, ale vydá za víc. Snad často nepřijíždívá...

Viola Jónová

Otův koutek

Výročí

30. září 1938 byla podepsána Mnichovská dohoda

Po rozpadu monarchie zdědil nový československý stát mimo jiné také menšinu tří milionů Němců. Při obsazování pohraničí v letech 1918 až 1919 docházelo k nepokojům a byli i mrtví. Ve dvacátých letech se situace uklidnila a Němci se zúčastnili i voleb do parlamentu. V roce 1929 vypukla hospodářská krize, která se přelila i do Evropy. Nejvíce na ni doplatily právě pohraniční oblasti s německou menšinou.

30. ledna 1933 byl německým kancléřem jmenován Adolf Hitler, jehož cílem bylo získat nové životní prostory na Východě a sjednocení všech Němců. V těchto plánech mu ale překázelo právě Československo. Na jeho popud kladli sudetští Němci československé vládě takové požadavky, aby nebylo možné je splnit, protože by to znamenalo konec státu.

Krize vyvrcholila v září 1938. Britský premiér Neville Chamberlain dohodl s Hitlerem v Bad Godesbergu 22. září, že mu Československo pohraničí odstoupí. Vláda požadavek přijala, čímž vyvolala obrovské demonstrace občanů, kteří chtěli republiku bránit. Vláda padla a náš spojenec Francie nám nakonec i přes počáteční odmítnutí doporučila mobilizaci. Za 24 hodin byly obsazeny pohraniční pevnosti a armáda byla odhodlána republiku bránit.

Evropa se ocitla na pokraji války, které se ale evropští politici báli. Na popud Německa navrhnul italský diktátor Benito Mussolini konferenci čtyř evropských velmocí – Itálie, Francie, Británie a Německa.

Mussolini, Chamberlain, Daladier a Hitler se setkali 29. září v Mnichově. Po několikahodinovém jednání podepsali po půlnoci 30. září dohodu, která přikazovala Československu odevzdat své pohraničí Německu.

Náš spojenec Francie nám odmítla pomoc. Zůstali jsme zrazeni a opuštěni. V odpoledních hodinách 30. září 1938 československá vláda a prezident Beneš mnichovskou dohodu přijali.

Nacistickému Německu se tak otevřela cesta na Východ a o 11 měsíců později přepadením Polska začala 2. světová válka.

Otakar Altman

Recenze

Vetřelec/ Alien, USA/ VB, 1979, režie Ridley Scott/

Uzavřený prostor, bezmoc, žádné účinné zbraně, žádná pomoc, jen nekonečná hrůza.

Posádka kosmické lodi Nostromo je předčasně probuzena z hibernace neznámým signálem. Při průzkumu planety, ze které signál vyšel, se jednomu z členů výpravy Kaneovi, přísaje na obličej podivný tvor.

Astronautka Ellen Ripleyová/ Sigourney Weaver/ jej proto podle předpisu odmítne pustit na palubu, ale jiný člen výpravy, Ash, to udělá. Potom se pokoušejí tvora z Kaneova obličej odstranit, ale tvor přitom Kanea rdousí. Na druhý den je tvor pryč a Kane se zdá v pořádku. Při společném obědu se mu ale udělá zle a z těla se mu prokouše ven podivný tvor, který zmizí někde v hloubi lodi. Velmi rychle vyroste v obrovské monstrum, které začne členy posádky likvidovat. Ripleyová se pokouší najít pomoc přes hlavní počítač, ale ten nemá dost informací. Ash se pokusí Ripleyovou zabít a při boji posádka zjistí, že Ash je robot a za úkol má od společnosti, vlastníci loď, dostat Vetřelce na Zemi, a na posádku při tom nebrat ohled.

Boj s Vetřelcem je marný, tak se Ripleyová rozhodne Nostromo opustit. Zbývající dva členy posádky pošle do skladu pro chladicí směsi a sama začne připravovat modul pro odlet. Vetřelec zabije i lidi ve skladu a Ripleyová zůstane sama, jen s kočkou. Spustí tedy automatickou destrukci lodi a sama se vrací do modulu. Na spojovací chodbě na ni ale čeká Vetřelec. Pokusí se tedy autodestrukci vypnout, ale nestihne to. Vrací se zpět a chodba je prázdná. Odstartuje tedy i s modulem a opustí Nostromo. To poté exploduje.

Zdá se, že lidský rozum zvítězil, ale hrůza je zpět. Vetřelec se zasunul hluboko mezi přístroje a pak na Ripleyovou vypadne jeho ruka! Astronautka se musí navléct do skafandru, připoutat ke křeslu a dostat Vetřelce ven z místa, kde se schoval. Když stojí těsně za ní, otevře Ripleyová dveře a Vetřelec vyletí do vzduchoprázdna.

Teprve teď vidíme Vetřelce ve vší jeho hrůze. Během filmu z něj vidíme jen záblesky, které vyvolávají mrazení v zádech a pocit naprosté bezmoci.

Dnes už hororovou klasiku kupodivu dávali v roce 1983 i v československých kinech. Komunistickému cenzorovi asi něco uniklo... Po shlédnutí filmu bylo opravdu velmi nepříjemné jít temnými místy ☺

Otakar Altman

Fejeton

Máme září a děti se vrátily do škol. Chodili jste rádi do školy? No, já nevím – neznám nikoho, kdo by říkal, jak rád chodil do školy a jak se těšil na to, co nového se tam naučí... První den ve škole si nepamatuji. Vytvářel bych si falešné vzpomínky, a to nechci. Jediné, co si z první třídy jakžtakž pamatuji, je to, že jsem jako jeden z posledních začal psát perem.

Škola je v podstatě donucovací instituce. Pravda – naučili nás tam číst, psát a počítat. I když já jsem uměl číst již ve čtyřech letech, no ale budiž ☺. Ale jinak nevím – hlavu mám plnou vědomostí, které jsem nikdy k ničemu nepotřeboval. K čemu je mi stará Mezopotámie, Mykény bohaté zlatem nebo ostrov Peloponés? K čemu je mi blizna, pestíky, okvěti, květenství? Víte, že jablko je malvice? No a? Je zebra sudokopytník nebo lichokopytník? A není to jedno? Ptal se Vás na to někdy někdo? Potřebovali jste to někdy ke svému životu? Já tedy ne. Data, letopočty – nedej Bůh, když jste se spletli třeba o rok. Buch – a už tam byla špatná známka. Není úplně jedno, jestli Jiří z Poděbrad zemřel v roce 1470 nebo 1471? Ptal se Vás na to někdy někdo?

A propos – známky! Ve škole nás přesvědčovali, jak jsou ty známky strašně důležité... Zajímal se někdy někdo o to, jaké jste měli známky ve škole? Nikdy a nikdo, že? Totéž bylo s vysvědčením – jak je strašně důležité. Přitom ho po mně nikdo nevyžadoval, výzo skončilo někde v šuplíku, odkud se vytáhlo tak za 30 let v rámci rozesmání společnosti.

Často mi připadalo, že snahou učitelů nebylo nás něco naučit, ale nachytat nás při chybách a pak nám dát najevo svou převahu. Pamatuji si, jak jsem byl v sedmé třídě vyvolaný z přírodopisu. Dostal jsem zajíce – to jsem uměl, takže to bylo za 1! Příští hodinu mě učitelka vyvolala znovu, což se nedělá!! Dostal jsem nějakého hlemýždě, což jsem neuměl, takže jsem dostal za 5! Dodnes si pamatuji, s jakou radostí mi ta Odstrčbaba psala do žákovské knížky tu velkou červenou pětku přes jeden a půl řádku a jak mi uštěpačně říká: „No – učit se musíš z hodiny na hodinu!“. Vidíte, jaké to bylo trauma pro toho tenkrát třináctiletého kluka, když si tohle pamatuji 44 let?

Učitel fyziky byl neustále rozcuchaný, s obrovskými kostěnými brýlemi, neustále chodil v modrém plášti, pod jednou rukou držel metrový kovový úhelník a v druhé ruce měl plastovou láhev se rtutí.

Učitel tělocviku byl šílenec, jehož specialitou byl stoj na hlavě, ke kterému samozřejmě nutil i nás. Jednou jsem mu do kabinetu za tělocvičnou nesl od ředitelky nějaký papír, zaklepal jsem, ozvalo se dál, tak jsem vešel a Ženožička tam stál za dveřma na hlavě!! Zbytek hodiny jsem strávil na chodbě, kde jsem se svíjel smíchem...

A propos ještě k tomu přírodopisu – nikdy se mne nikdo na zajíce ani na hlemýždě neptal!

Dnes tak koukám do těch učebnic a zjišťuji, že ty děti se učí totéž, co jsme se učili my před padesáti lety. Škola zřejmě uvízla někde v roce 1957. Mstíme se svým dětem? Je to celé postavené na tom: když jsme se to museli učit my, ať se to ty děcka učí taky? Chudáci děti...

Je fakt, že roky leccos z toho špatného odvanou, ale stejně už bych se do školy vrátit nechtěl. Možná tak na den, spíš ale tak na nějaké to setkání se spolužáky, absolvovat už bych to učení nechtěl.

Otakar Altman

Pozvánky na akce

Procházka na Poděbrady

Poděbrady jsou krásné po celý rok, v létě je všude plno lidí a i v září je voda teplá ke koupání. Čeká nás cesta MHD na zastávku Poděbrady a pak procházka kolem jezera k pláži...bude fajn být z města pryč a načerpat ještě vitamíny ze slunce

Termín úterý 19. 9. 2017 sraz v 11:00 hod u Androva stadionu, svačiny a tekutiny s sebou.

Akce je určena pro všechny uživatele sociálních služeb, členy a pracovníky Spolku Trend vozíčkářů.

Zájemci o účast, hlase se do 15. 9. 2017
Zájemcům poskytneme bližší informace.

Kontakt: Bc. Šárka Malíková,
malikova@trendvozickaru.cz, 734 442 040

Dílny – práce se dřevem

Chcete se naučit pracovat se dřevem? Vyrobit si něco hezkého nebo naučit se pracovat s nástroji? Tak to se přihlaste do nového kurzu, který se koná ve spolupráci se Střední školou polytechnickou Olomouc v jejich prostorách. Konkrétní náplň kurzu se bude odvíjet od potřeb účastníků. Setkávání bude probíhat 2x za měsíc vždy na cca 2 hod v odpoledních hodinách. Podrobnosti se budou řešit až s přihlášenými účastníky.

Zájemci se hlase Ivu Bučkovi
bucek@trendvozickaru.cz, 731 144 670.

Pétanque

Nejen příznivci a hráči Bocci ví o co v této hře jde...

Pétanque neboli koulená je francouzská společenská hra pro dvě 1–3 členná družstva, které se snaží umístit koule co nejbližší k cíli, který tvoří dřevěná kulička, tzv. prasátko.

Termín pondělí **25. 9. 2017 od 12:30 hod**, místo srazu zastávka autobusu Smetanovy sady.

Akce je určena pro všechny uživatele sociálních služeb, členy a pracovníky Spolku Trend vozíčkářů.

Zájemci o účast, hlase se do 20. 9. 2017

Zájemcům poskytneme bližší informace.

Kontakt: Bc. Šárka Malíková,
malikova@trendvozickaru.cz, 734 442 040

Draci v mracích

Zveme Vás na podzimní setkání, tentokrát si zkusíme vyrobit papírové draky.

Sejdeme se **27.9.2017 v čase 14-17** hodin v učebně Trendu vozíčkářů.

Akce je určena pro uživatele sociálních služeb a členy Spolku Trend vozíčkářů.

Těší se na Vás Jana Měrková.

Kontaktní osoba:

Bc. Šárka Malíková,
volnocasovky@trendvozickaru.cz,
mobil: 734442 040

<http://www.ireceptar.cz/zajimavosti/vyroba-papiroveho-draka-podzimni-dekorace-a-domaci-lahudkovy-kecup/>

Vaření – pokrmy z brambor

Zveme Vás na ŠESTÉ setkání u vaření, tentokrát zkusíme pokrmy z brambor.

Sejdeme se 4.10.2017 **od 14 do 17** hodin. Nachystáme si pro vás několik zajímavých receptů, které si společně vyzkoušíme a ochutnáme.

Budeme rádi, když se setkání zúčastníte a případně na dalším si vyzkoušíme i nějaký recept z vašich tajných zásob.

Akce je určena pro uživatele sociálních služeb a členy Spolku Trend vozíčkářů. Těší se na Vás Jana Měrková.

Kontaktní osoba:

Bc. Šárka Malíková, DiS.

mobil: 734 442 040

Spolek Trend vozíčkářů Olomouc, Lužická 7

malikova@trendvozickaru.cz

Flóra, podzimní etapa

Čtvrtek 5. 10. 2017

Sraz ve 12:30 před vchodem na Výstaviště

Bližší informace podáme přihlášeným zájemcům.

Přihlašujte se, prosíme, do 2. 10. 2017.

Akce je určena pro všechny uživatele sociálních služeb, členy a pracovníky Spolku Trend vozíčkářů.

Kontakt: Bc. Šárka Malíková,
malikova@trendvozickaru.cz, 734 442 040

Noc vědců

Pátek 6. 10. 2017 od 18:00

Tématem ročníku 2017 je Mobilita

VTP UP Olomouc, FTK AC BALUO, PdFakulta UP Olomouc

Sraz v 17:30 u PdF Žižkovo náměstí, Olomouc

Bližší informace podáme přihlášeným zájemcům.

Přihlašujte se, prosím, do 3. 10. 2017.

Akce je určena pro všechny uživatele sociálních služeb, členy a pracovníky Spolku Trend vozíčkářů.

Kontakt: Bc. Šárka Malíková,
malikova@trendvozickaru.cz, 734 442 040

Dramaterapie

Dramaterapie je disciplína, která zahrnuje terapeutické, pedagogické a umělecké prvky. Budeme pracovat v otevřené skupině, kde pomocí hry, dramatické scénky a prací s příběhy lze nahlédnout na sebe a na ostatní z trochu jiného úhlu než obvykle.

Akce je určena pro všechny uživatele sociálních služeb, členy a pracovníky Spolku Trend vozíčkářů.

10. 10. 2017 (úterý) od 14:00 do 15:30 v učebně Trendu vozíčkářů

Kontakt: Bc. Ivo Buček, Tel.: 731 144 670,
e-mail: bucek@trendvozickaru.cz

Filmový klub

Nejlepší muži

Snímek The Best of Men zachycuje pozoruhodnou proměnu péče o paraplegiky v režii jednoho doktora. Nadšený mladý lékař přijede v roce 1944 do nemocnice Stoke Mandeville a od základů změní životy pacientů i personálu. Pacienti jsou především ochrnutí vojáci, odepsaní a čelící smrti kvůli nezájmu okolí - zlom přijde až v momentu, kdy do jejich rehabilitace zařadí doktor Guttman sport.

11.10.2017 od 15:00

Kontakt: Mgr. Marie Pijáčková
pijackova@trendvozickaru.cz, 731 501 388

Literární sektání

Podzim je ideální období pro uvaření čaje a ulehnutí do postele s dobrou knihou. Doneste svoji oblíbenou knihu a popovídejte o ní ostatním, nebo si jen přijďte poslechnout, co kdo právě čte. Třeba najdete inspiraci pro četbu na dlouhé zimní měsíce.

Akce je určena pro všechny uživatele sociálních služeb, členy a pracovníky Spolku Trend vozíčkářů.

17. 10. 2017 (úterý) od 14:00 do 15:30

v učebně Trendu vozíčkářů

Kontakt: Bc. Ivo Buček, Tel.: 731 144 670,

e-mail: bucek@trendvozickaru.cz

Arteterapie – tisk lungt

Lungty jsou speciální praporky s vyobrazením tzv. větrného koně, který má přinášet dobrý osud a štěstí. Praporky se využívají v buddhismu. Součástí bude i povídání o symbolice lungt.

Kdy: 18.10.2017 od 14:00

Kde: Spolek Trend vozíčkářů Olomouc, Lužická 7

Kontakt:

Mgr. Marie Pijáčková

Mob: 731 501 388

E-mail: pijackova@trendvozickaru.cz

Muzeum historických automobilů Olomouc

Čtvrtek 19. 10. 2017 v 15:00

Muzeum historických automobilů v Olomouci Veteran Arena je jedno z největších, veřejně přístupných muzeí svého druhu v České republice.

Sraz v 14:45 před budovou areny Sladovní 103/3, Pavlovičky, Olomouc

Bližší informace podáme přihlášeným zájemcům.

Přihlašujte se, prosíme, do 16. 10. 2017.

Akce je určena pro všechny uživatele sociálních služeb, členy a pracovníky Spolku Trend vozíčkářů.

Kontakt: Bc. Šárka Malíková,

malikova@trendvozickaru.cz, 734 442 040

Malování na hevábí

Zveme Vás na setkání u MALOVÁNÍ NA HEDVÁBÍ.

Sejdeme se **25.10.2017 od 14 do 17** hodin.

Přijďte si vyzkoušet zajímavou techniku a vyrobit si tak hezkou dekoraci.

Akce je určena pro uživatele sociálních služeb a členy Spolku Trend vozíčkářů.

Těší se na Vás Jana Měrková.

Kontaktní osoba:

Bc. Šárka Malíková, DiS.

sociální pracovnice služeb sociální rehabilitace,
půjčovny kompenzačních pomůcek a volnočasových aktivit

malikova@trendvozickaru.cz

mobil: 734 442 040

Čajovna na kolečkách – den otevřených dveří

Kdy: 26.10.2017 10h – 17h

Kde: Spolek Trend vozíčkářů Olomouc

Lužická 7, Olomouc – počítačová učebna

Srdečně vás zveme nejen na příjemné posezení u dobrého čaje.

Program:

Dopoledne **10h – 12:30h** podíváme se na představení Duše v pohybu 2017, videa z akcí Olomoucká Štafeta na vozíku a Run Czech

Během celého dne budete moci shlédnout výstavu výtvarných děl pracovníků a uživatelů služeb Trendu a také

si nějaké dílo zakoupit či případně objednat ☺

Vydává: Spolek Trend vozíčkářů Olomouc, Lužická 7, 779 00 Olomouc

Datum vydání 18. 9. 2017

Uzávěrka příštího čísla 5. 10. 2017

Kontakt: bucek@trendvozickaru.cz, 731 144 670

Napsali pro vás: Ivo Buček, Viola Jónová, Jana Měrková, Jan Hroch, Ota Altman

Distribuce a info s úsměvem: Milena Březinová, Alena Třešková a Anna Koziolová